

ISSN:1306-3111
e-Journal of New World Sciences Academy
2009, Volume: 4, Number: 3, Article Number: 1C0070

EDUCATION SCIENCES

Received: November 2008
Accepted: June 2009
Series : 1C
ISSN : 1308-7274
© 2009 www.newwsa.com

Eylem Yalçın İncik
Tuğba Yanpar Yelken
University of Mersin
eylemencik@mersin.edu.tr
Mersin-Turkiye

İLKÖĞRETİM OKULLARINDA ÇALIŞAN ÖĞRETMENLERİN AVRUPA BİRLİĞİ EĞİTİM PROJELERİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, ilköğretim okullarında çalışan öğretmenlerin Avrupa Birliği Eğitim Projeleri'ne (A.B.E.P.) yönelik bilgilerini, eksiklerini ve bakış açılarını ortaya koymaktır. Veri toplamak için araştırmacılar tarafından geliştirilen 5'li likert tipi bir anket uygulanmıştır. Asıl çalışma bir hizmet içi eğitim kursuna katılan 106 öğretmen üzerinde gerçekleştirilmiştir. Ayrıca 5 öğretmenle yarı yapılandırılmış görüşme yapılmıştır. Elde edilen bulgulara göre öğretmenler A.B.E.P hakkındaki bilgilerini internette ve Milli Eğitimden edinmişlerdir ve A.B.E.P'nin yabancı ülkelerin eğitim programlarını yerinde görmek ve farklı kültürleri tanımak için bir fırsat olduğunu düşünmektedirler. Proje yapılması hakkındaki eksiklerin giderilmesi hakkında ise yöneticilerin desteklerinin gerektiğini, bilgilendirilmeleri ihtiyacını ve kurumlarda proje yönlendiricilerinin olmadığını belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Avrupa Birliği Eğitim Projeleri, Comenius Projeleri, Okul Ortaklıkları, İlköğretim Okullarında Çalışan Öğretmenler

ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS OPINIONS ABOUT THE EUROPEAN UNION EDUCATION PROJECTS

ABSTRACT

The main aim of this research is to identify elementary school teachers' knowledge, needs and views about the European Union Education Projects (EUEP). A 5 point likert type survey was developed by the researchers in order to collect data. The main study carried out with the 106 formater teachers who attended an in-service training program in addition to this, a semi-structured interview was carried out with 5 teachers. The results have shown that the teachers get the information about EUEP from the internet and the Ministry of National Education. The teachers think that EUEP are an opportunity to know more about the instructional programmes and cultures of different foreign countries. Finally the teachers have pointed out that in order to be more knowledgeable about and more involved in the projects it is necessary to get the support of the administration to be informed about them better and to have a group of certain people within the institutions to guide the teachers.

Keywords: European Union, European Union Education Projects, Comenius Projects, School Partnerships, Elementary School Teachers

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Avrupa Birliği (AB) fikri, topluluğa üye ülkelerin birçok ortak noktada bütünleşmesini sağlamaktadır. AB temelde ekonomik nedenlerle oluşturulmuştur. Ancak, dünyada yaşanan gelişmelerle birlikte AB üyesi ülkeler arasında sosyal bir yapı oluşturulmasında ve bu yapının kimlik olarak kabul edilmesinde eğitimin oynadığı rolün farkına varılmıştır. Böylece topluluğa üye ülkelerin eğitim programları politika olarak da ele alınmaya başlanmıştır. AB eğitim politikalarının ve bu politikaların uygulamaya dönüştürülmesiyle. AB'ne üye ve üyelik yolundaki ülkelerin birbirlerini kültürel ve eğitsel açıdan tanımaları ve Avrupa vatandaşlığı fikrinin oluşması beklenmektedir.

Günümüzde 27 üye ülkeden oluşan ve 450 milyondan fazla vatandaşa sahip büyük bir aile görünümünde olan Avrupa Birliği'nin bütünleşmesi hareketinin tarihsel kökenleri XIII. y.y.'a kadar dayandırılabilir. Ancak bu düşünceyi gerçekleştirecek koşullar XX. y.y.'da gerçekleşmiştir (Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu, 2007; Meydan, 2003:1). İkinci Dünya Savaşı sonrasında kurulan yeni Avrupa düzenine dayanan AB'nin kurumsal ve siyasal gelişim süreci birbiri ardına yaşanan büyük savaşlar sonucunda barış ve istikrar ortamını sağlamak için ortaya atılan Avrupa bütünleşmesi fikri ile gerçekleşmiştir (Baç, 2003:4).

1992 yılında imzalanan Maastricht Antlaşması ile Avrupa Topluluğu'na üye ülkeler AB'ni resmen kurmuşlar ve bu antlaşma Avrupa bütünleşme sürecinde çok önemli bir dönüm noktası olarak tarihe geçmiştir (Baç, 2003:4; Gedikoğlu, 2005:67).

AB'nin kuruluş amaçlarında belirtilen ilk amaç esas itibari ile ekonomik nitelik taşımaktadır. Amaç, bölgede tek bir ekonomik sistem oluşturulmasıdır. İkinci amaç ise siyasal bir nitelik taşımaktadır ve "Avrupa Birleşik Devletleri"nin kurulması amaçlanmıştır (Dura ve Atik, 2000:26).

Ancak AB'nin kuruluşunda rol oynayan ekonomik ve siyasal nitelikli amaçların yanında temel amaçlarından birisi de Avrupa vatandaşlığı kavramını geliştirmektir (Aktan, 2002). AB serbest ticaret alanı olmanın ötesinde bir kültürel alan olma çabası da vermektedir (Sarp, 2004:1). Toplumsal grupların hem varlığı hem de sürekliliği büyük ölçüde bireylerin ortak algılayışlarına bağlıdır. Ortak algılama ve duyuş ise ortak kültür demektir (Güler, 2003:2). Maastricht Antlaşması'nın 128. maddesi ile kültür, politika alanlarından biri haline gelmiş ve Avrupa'nın sahip olduğu kültür mirasının farkındalığını ve bilincini yaratmak için kullanılan bir alan olarak önem kazanmaya başlamıştır. Aynı zamanda AB'nin sosyal yapısının kurulmasına yardım eden bir araç olarak da kullanılan kültür AB bütünleşme sürecinde çağdaşlaşma, vatandaşlık ve yurttaşlığı pekiştirici ve kuvvetlendirici bir rol üstlenmektedir (Akbaba, 2007:22-23). AB kültür politikası da ulusal kültürlerin korunması ile aynı zamanda bir Avrupa ortak kültürü geliştirilmesi arasındaki dengeye dayanmaktadır (Kabatepe, 2003).

AB'de kültürlerin kaynaşmasından öncelikle kastedilen üye devletlerin ulusal kültürlerinin gelişmesine katkıda bulunmak, ulusal ve bölgesel farklılıklara saygı duyarken aynı zamanda ortak kültürel paydayı ön plâna çıkarmaktır (Kabatepe, 2003). Ancak, farklı kültürlerin ekonomik olarak bütünleşebilmesi ve ekonomik düzene uyum sağlayabilmesi için öncelikle birlik duygusunu benimseyen, Avrupalılık kimliğini içselleştiren insan bilincine ihtiyaç vardır (Sarp, 2004:1). Bu da eğitim yolu ile gerçekleştirilebilir.

1.1. Avrupa Birliği Eğitim Politikası (European Union Education Policy)

Meyer (1977:55), eğitimi bireylerin biyografilerinde yaşam değişikliklerini fazlasıyla etkileyen merkezi bir element ve toplumsallaşmanın en önemli aracı olarak görmektedir. Kamens (1988:114), bireylere rol atamanın temel aracı olarak sosyalleşmeyi görmüş ve değişikliklerin bireylere dengeli biçimde işlenebilmesinin, sosyalleşmenin ve kimlik yaratmanın başlıca aracı olarak eğitimi ele almıştır. Bununla birlikte kültürel desenlere, örüntülere katılımın demokratik, politik sistemlerin pekişmesini sağlayacağını belirtmiştir. Brine (1995:46), da eğitimi çoğulculuğun genel temellerini oluşturan politikalarından biri olarak görmektedir.

AB'nin eğitim politikası ekonomik ve sosyal faktörlerden ortaya çıkmıştır (Sakinç, 2006:346). AB'de özellikle 1980'lerden itibaren ekonomik ve siyasal konuların yanında eğitim konusuna da önem verilmeye başlanmıştır (Özdemir ve Akbaş, 2002:66). AB ülkelerinde bilginin ekonomiyi ve toplum düzenini geliştirici bir rol üstlenmesi ve bu yolla istihdam, kesintisiz artış gösteren ekonomik büyüme ve toplumsal bütünlük koşullarının iyileştirilmesi amaçları da yer almaktadır. Bu nedenle AB'nde bu amaçları gerçekleştirme sürecinde en önem verilen gündem maddelerinden biri de eğitim olmuştur (Bahadır, 2007:2). 2000 yılında imzalanan Lizbon Stratejisinde Avrupa'nın sosyal yapısını yeniden oluşturmak ve modernize etmek için insan kaynaklarına yatırım yapılması ve sosyal dışlanmayla mücadele etmek için bir sosyal dayanışma projesi geliştirilmiştir. Bu çerçevede üye ülkelerden eğitim ve öğretime yatırım yapmaları ve gelişim için aktif bir politika uygulayarak bilgi ekonomisine geçişin kolaylaştırılması istenmiştir (Lisbon Strategy 23-24 March 2000.http://europa.eu/scadplus/glossary/lisbon_strategy_en.htm).

AB, birliğe üye ülkelerin eğitim politikalarını içeren ve sosyal politikada artan bir rol üstlenmiş ve yeni bir Avrupa yaratmak için Avrupa vatandaşlığı yaratmak gerektiği düşünülerek okullardaki eğitimsel politikalarında ve reformlarda "Avrupalılık ve Avrupa Birliği nedir?" soruları sıklıkla dâhil edilmiştir (Reed- Danahay, 2003:201).

Eğitim, Avrupa ülkelerinin tamamında çok dilli ve çok kültürlü bir Avrupa yaratılabilmesi için temel bir öncelik olarak görülmektedir (Atabay, 2006:25). Avrupa'da çok geniş, zengin, çeşitli gelenek ve uygulamalara sahip eğitim sistemleri vardır (Bahadır, 2007:2). Bahadır (2007:2)'a göre AB sahip olduğu eğitim sistemlerinin çeşitliliğini korunması gereken bir zenginlik olarak görmekte ve eğitimin niteliğini yükseltmek için bu farklılığın olumlu yanlarından yararlanılmasını amaçlamaktadır. 1997 yılında imzalanan Amsterdam antlaşmasınının 149. maddesinde de eğitimde Avrupa boyutunu geliştirmek özellikle üye ülkelerin dillerini öğretmek ve yaymakla mümkün görülmüştür (The Treaties Establishing The European Communities. <http://eur-lex.europa.eu/en/treaties/index.htm>).

1.2. Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları ve Comenius Okul Ortaklıkları (European Union Education and Youth Programs and Comenius School Partnerships)

Avrupa Birliği Eğitim Programları (A.B.E.P.) AB'ne üye ve aday ülkeler ile antlaşmalarına taraftar diğer ülkelerin, eğitim seviyelerini geliştirerek standart bir seviyeye ulaştırma amacı ile yararlandıkları eğitim ile ilgili yardım programlarıdır (Bahadır, 2007:16). Maya (2006:376), AB'de eğitim alanında yapılan bu programların Avrupa'nın hem ekonomik yönden hem de sosyal ve kültürel yönden bütünleşmesini hızlandırmada önemli bir rol oynadığını belirtmiştir. AB eğitim ve gençlik programlarına 27 AB ülkesi, Norveç,

Lihtenştayn İzlanda ve 1 Nisan 2004 tarihinden itibaren de Türkiye katılmaktadır. Bu programlar, uygulandıkları dönemlere göre 3 safhada ele alınmaktadır. Bu safhalar 1995-1999 (1. Safha). 2000- 2006 (2. Safha) Safha: 2007-2013 (3. Safha) tarihleri arasına denk gelmektedir (Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı 2008; <http://www.ua.gov.tr/>).

Socrates Programı üye ülkeler arasında eğitim alanında işbirliği sağlamak için 1995 yılında başlatılmıştır (Gedikoğlu, 2005:68). Avrupa'nın ilk çerçeve programı olan Socrates, Erasmus ve Lingua gibi önceki sektörel programlar ile çok taraflı okul ortaklıkları ve pilot projelerin deneyimi üzerine inşa edilmiştir. 1995-1999 yılları arasında ilk aşaması gerçekleştirilen bu programın ikinci aşaması 2000-2006 yıllarını kapsamaktadır (Top, 2006:22).

Comenius Programı 2000-2006 yılları arasını kapsayan ve Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 253/2000/EC sayılı ve 24 Ocak 2000 tarihli kararı gereğince kurulan ve Topluluk eylem programının ikinci aşaması olan Socrates II Programının eylemlerinden birisi olarak başlamıştır (Top, 2006:23). Ancak 1 Ocak 2007 yılı itibariyle Hayat Boyu Öğrenme Programının eylemlerinden biri olmuştur (Avrupa Parlamentosu Ve Konsey'in 15 Kasım 2006 tarihli, Hayat Boyu Öğrenme Alanında Bir Faaliyet Programı tesis eden 1720/2006/EC sayılı kararı).

Comenius Program'ının temel amacı, "Okul Eğitimi" alanında Avrupa ülkeleriyle işbirliği yapmak suretiyle eğitimde kaliteyi artırmak ve kültürel diyalogu sağlayarak dil öğrenimini teşvik etmektir. Bu amaç Amsterdam Antlaşmasınının 149. maddesinde açıkça dile getirilmiştir.

Bu program:

- Okul Öncesi Eğitim,
 - İlköğretim ve
 - Ortaöğretim alanlarını kapsamaktadır (European Commission Education And Training. Comenius: Europe in the Classroom. http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning_programme/doc84_en.htm; Duman, 2001:¶ 19).
- Comenius programının amacı aşağıdaki gibi sıralanabilir;
- Öğrencilere ve eğitim personeline Avrupa'daki farklı kültürleri, dilleri ve düşünce yapılarını tanıtmak.
 - Öğrencilere kişisel gelişimleri, gelecek teki kariyerleri ve aktif bir Avrupa vatandaşı olmaları için gerekli olan temel yaşam becerilerini elde etmeleri için yardım etmek.
 - Okullar ve öğretmen yetiştiren kurumlar için uluslar arası işbirliği ve değişimi teşvik etmek.
 - Okulların idaresine yönelik çalışmaların ve yeniliklerin uluslar arası boyutta yaygınlaştırılmasını desteklemek.
 - Değişik kültürlerle yönelik farkındalığın geliştirilmesini teşvik etmek.
 - Kültürler arası eğitim alanında öğretmenlerin yeteneklerini geliştirmek.

Comenius programı beş alt faaliyetten oluşmaktadır:

- Çok Taraflı Projeler
- Comenius Ağları
- Comenius Okul Ortaklıkları
- Comenius Asistanlığı- Hizmet içi Eğitim ve
- Bireysel Öğrenci Hareketliliği- Comenius Regio (2009'dan sonra).

Araştırmaya konu olan Comenius okul ortaklıkları iki şekilde gerçekleştirilebilmektedir:

- Çok taraflı ortaklıklar

- İki taraflı ortaklıklar

Çok taraflı ortaklıklar öğrenci ve okul odaklı olmak üzere iki şekilde gerçekleştirilebilmektedir. Bu ortaklıklarda biri AB üyesi ülke olmak üzere en az 3 ülkeden okulun katılımı gerekmektedir. Bu ortaklıklardaki hareketlilik türleri; proje toplantısı, öğretmen değişimi ve okul müdürü çalışma ziyaretleri şeklinde gerçekleştirilebilmektedir.

İki taraflı ortaklıklar ise öğrenci ve öğretmenlerin dil gelişimine yönelik öğrenci odaklı ortaklıkları içermektedir. Biri AB üyesi olmak üzere 2 ülkeden 2 okulun katılımıyla gerçekleştirilen projelerdir. Bu ortaklıklardaki hareketlilik türleri; proje toplantısı ve sınıf değişimleri şeklinde gerçekleştirilmektedir.

2. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Bu araştırma okullardaki A.B.E.P'nin yapılmasında aktif rol alabilecek öğretmenler üzerinde yapılmıştır. Diğer taraftan, ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin A.B.E.P'ne yönelik görüşleri incelenip, öğretmenlerin A.B.E.P hakkındaki eksikleri ortaya konularak bu eksikleri gidermek için çözüm önerileri getirilmeye çalışılmıştır.

Araştırma yeni bir gelişim alanı olan A.B.E.P konusunda yapıldığından eğitimcilere katkı getiricidir. Avrupa Birliği Eğitim Programlarının hedeflerinin iyi eğitilmiş, ortak kültüre sahip bireyler yetiştirmek ve ülkeler arasında öğrenci ve öğretmen hareketliliğini sağlayarak Avrupa vatandaşı olma bilincini yaratarak birliğe üye ülkelerde ortak bir gelecek yakalayabilmektir. Bu bağlamda birliğe üyelik için çaba harcayan ülkemizde özellikle eğitimde önemli bir role sahip ilköğretim okullarında çalışan öğretmenlerin bu konudaki eksiklerini ve ihtiyaçlarını ortaya koymak sonraki çalışmalar için de son derece önemlidir.

2.1. Araştırma Problemi (Research Problem)

Avrupa Birliği Eğitim Projelerine yönelik öğretmen görüşleri nelerdir?

2.2. Alt Problemler (Sub-problems)

- Öğretmenlerin Avrupa Birliği Eğitim Projeleri hakkında bilgileri var mıdır?
- Öğretmen görüşlerine göre Avrupa Birliği Eğitim Projelerinin olumlu yönleri var mıdır?
- Öğretmen görüşlerine göre Avrupa Birliği Eğitim Projelerinin olumsuz yönleri var mıdır?
- Öğretmenlerin Avrupa Birliği Eğitim Projeleri konusundaki eksikleri nelerdir?
- Öğretmenlerin Avrupa Birliği Eğitim Projeleri konusundaki eksikleri gidermek için çözüm önerileri nelerdir?

3. YÖNTEM (METHOD)

3.1. Araştırma Modeli (Research Model)

Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar, 1995).

3.1. Verilerin Toplanması (Data Collection)

Veri toplamak için iki araştırmacı tarafından hazırlanan anket uygulanmıştır. Anketin çalışma grubuna uygulanmasından önce bir pilot çalışma yapılmıştır. Araştırmanın pilot çalışma grubunu Mersin Merkez'de bulunan Vali Sabahattin Çakmakoğlu İlköğretim Okulu, Mimar

Sinan İlköğretim Okulu, Salim Güven İlköğretim Okulu ve Tece İlköğretim Okulu'nda çalışan 64 sınıf ve branş öğretmeni ile idareciler oluşturmuştur. Uygulama sonucunda işlemeyen maddeler çıkarılarak ankete konulacak ifadeler belirlenmiştir. Anket, "Kesinlikle Katılıyorum", "Katılıyorum", "Kararsızım", "Katılmıyorum", "Kesinlikle Katılmıyorum" ifadelerini içeren 5'li likert tipi olumlu ve olumsuz 33 maddeden oluşmaktadır (Ek-I'de verilmiştir). Hazırlanan ankete ilişkin uzman kanısı alınarak çalışma grubuna uygulanmıştır.

3.2. Araştırma Grubu (Research Group)

Araştırma Milli Eğitim Bakanlığı tarafından formatör öğretmenlere yönelik olarak gerçekleştirilen Öğretim Sürecini Geliştirme Hizmet İçi Eğitim Kursu'na katılan 106 öğretmen üzerinde gerçekleştirilmiştir. Ayrıca 5 öğretmenle yarı yapılandırılmış görüşme yapılmıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin kişisel özelliklerine ilişkin bulgular Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya katılan öğretmenlerin kişisel özellikleri
(Table 1. Personal features of the teachers in the study)

Cinsiyet	Erkek	F	%
	Bayan		81
		25	23.6
	Toplam	106	100.0
Branş	Sınıf	30	27.4
	Sosyal Bilgiler	22	20.8
	Fen ve Teknoloji	24	22.6
	Türkçe	16	15.1
	Matematik	14	13.2
	İngilizce	1	0.9
	Toplam	106	100.0
Kıdem (Hizmet Yılı)	0-5 yıl	30	28.3
	6-10 yıl	53	50.0
	11-15 yıl	17	16.0
	16-20 yıl	3	2.8
	21 ve üzeri	3	2.8
	Toplam	106	100.0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyetlerine bakıldığında 81'inin erkek (%76.4), 25'ini (%23.6) ise bayan olduğu görülmektedir. Branşlara göre öğretmenlerin dağılımlarına bakıldığında 30'unun (%27.4) sınıf öğretmeni, 22'sinin (%20.8) Sosyal Bilgiler öğretmeni, 24'ünün (%22.6) Fen ve Teknoloji öğretmeni, 16'sının (%15.1) Türkçe öğretmeni, 14'ünün (%13.2) matematik öğretmeni ve 1'inin (%0.9) İngilizce öğretmeni olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin 30'u (%28.3) 0-5 yıllık, 53'ü (%50.0) 6-10 yıllık, 17'si (%16.0) 11-15 yıllık, 3'ü (%2.8) 16-20 yıllık ve yine 3'ü (%2.8) 21 yıl ve üzeri hizmet yılına sahiptir.

3.3. Verilerin Analizi (Data Analysis)

Araştırmanın genel amacı çerçevesinde cevapları aranan problemlere yönelik anket formları ile toplanan verilerin gerekli istatistiksel çözümleri için SPSS (Statistical Packet for Social Sciences) programından yararlanılmış ve betimsel istatistikler olan; (f) frekans ve (%) yüzde yöntemleri ile yorumlanmıştır. Yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler kaydedilmiş, görüşme yapılan her bir öğretmene alfabedeki bir harf verilerek kodlama yapılmış ve araştırmacılar tarafından yazıya dökülmüştür.

4. BULGULAR (FINDINGS)

Araştırmamanın bu bölümünde bulgular ilgili alt problemler doğrultusunda sırayla verilmekte ve tartışılmaktadır.

4.1. Birinci alt probleme ilişkin bulgular (Findings Concerning The Primary Sub-problem)

Tablo 2 "Öğretmenlerin Avrupa Birliği Eğitim Projeleri hakkında bilgileri var mıdır?" alt problemine ilişkin ifadelerle öğretmenler tarafından verilen yanıtların yüzde ve frekanslarını içermektedir.

Tablo 2. Öğretmenlerin avrupa birliği eğitim projeleri hakkında bilgileri var mıdır?
(Table 2. What do the teachers know about the european union education projects?)

Anket Maddeleri	Yanıt Seçenekleri												\bar{X}
	Kesinlikle Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Kesinlikle Katılmıyorum		Toplam		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1.Madde	24	22.6	49	46.2	16	15.1	13	12.3	4	3.8	106	100.0	2.2830
2.Madde	12	11.3	43	40.6	13	12.3	25	23.6	13	12.3	106	100.0	2.8491
3.Madde	11	10.4	46	43.4	10	9.4	24	22.6	15	14.2	106	100.0	2.8679
4.Madde	6	5.7	31	29.2	17	16.0	32	30.2	20	18.9	106	100.0	3.2736
5.Madde	8	7.5	39	36.8	25	23.6	19	17.9	15	14.2	106	100.0	2.9434
6.Madde	38	35.8	19	17.9	2	1.9	13	12.3	34	32.1	106	100.0	2.8679

Tablo 2'de öğretmenlerin A.B.E.P'ne yönelik bilgileri ve bilgilerinin kaynakları incelendiğinde; öğretmen görüşlerinin genellikle "Kesinlikle Katılıyorum" ve "Katılıyorum" düzeylerinde olduğu gözlenmektedir.

Bu boyutta araştırmaya katılan öğretmenlerin en yüksek düzeyde "Kesinlikle Katılıyorum" yönünde görüş bildirdikleri ifade "Avrupa Birliği Eğitim Projeleri'ne yönelik bir seminer ve kursa katılmadım" (%35.8) olmuştur. Bu ifade aynı zamanda en yüksek düzeyde "Kesinlikle Katılmıyorum" (%32.1) görüşünün de bildirilmesi bu boyutta dikkat çeken en önemli sonuçlardan biridir.

Bu boyutta yüksek düzeyde "Katılıyorum" yanıtı verilen ifadeler ise "Avrupa Birliği Eğitim Projeleri hakkında bilgim var" (%46.2), "Avrupa Birliği Eğitim Projeleri hakkındaki bilgilerimi internette öğrendim" (%43.4) ve "Avrupa Birliği Eğitim Projeleri hakkındaki bilgilerimi Milli Eğitim aracılığı ile öğrendim" (%40.6) ifadeleri olmuştur.

Bu boyutta araştırmaya katılan öğretmenlerin en yüksek düzeyde kararsız kaldıkları ifade "Avrupa Birliği Eğitim Projeleri hakkındaki bilgilerimi görsel ve yazılı medyadan edindim" (%23.6) olmuştur.

Yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelerde öğretmenlere bu alt probleme ilişkin "Avrupa Birliği Eğitim Projeleri hakkında bilginiz var mı" ve "Avrupa Birliği Eğitim Projeleri hakkındaki bilgilerinizi nasıl edindiniz" soruları sorulmuştur. Görüşme yapılan öğretmenlerin ifadeleri şu şekildedir:

"Evet, biraz biliyorum. Üniversiteye yönelik olanlar var. İlköğretime yönelik olanlar var. Bir de meslek lisesine yönelik olanlar var. Üçünü biliyorum. Bilgilerimi internetten ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın sayfasından edindim. Ayrıca Halk Eğitimde bir ara görev yapmıştım. Oradan duydum aslında." (A kodlu öğretmen).

"Bilgim var. Bilgilerimi internetten edindim. Bir de Ulusal Ajans'ın görevlendirmiş olduğu kişiler Mersin'de eğitim düzenlediler, bu konuyla ilgili tanıtıcı eğitimler. Fakat ben bu eğitimlerden tam olarak faydalanamadım. Eğitimin ortasında haberim oldu. Okullara yeterince duyurulmadığı için." (B kodlu öğretmen).

"MEB'in düzenlediği seminerlere katıldım. Comenius, Leonardo Da Vinci, mesleki eğitim projeleri. Bize orda verilen bilgiler çok fazlaydı ama bilgi edinemedik." (C kodlu öğretmen).

"Kısmen de olsa bilgim var. Bilgilerimi daha çok MEB'in sitesinden ve daha önceki çalışmış olduğum okullarda katılan arkadaşlarımdan edindim. Projeye katılmış olan arkadaşlarım vasıtasıyla öğrendim." (D kodlu öğretmen)

4.2. İkinci Alt Probleme Ait Bulgular (Findings Concerning The Secondary Sub-problem)

Tablo-3 "Öğretmen görüşlerine göre Avrupa Birliği Eğitim Projelerinin olumlu yönleri var mıdır?" alt problemine ilişkin ifadelerle öğretmenler tarafından verilen yanıtların yüzde ve frekanslarını içermektedir.

Tablo 3. Öğretmen görüşlerine göre avrupa birliği eğitim projelerinin olumlu yönleri var mıdır?

(Table 3. Do the teachers believe that the EUEP have positive aspects?)

Anket Maddeleri	Yanıt Seçenekleri												\bar{X}
	Kesinlikle Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Kesinlikle Katılmıyorum		Toplam		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
7.Madde	39	36.8	39	36.8	21	19.8	2	11.9	5	4.7	106	100.0	2.0094
8.Madde	54	50.9	42	39.6	5	4.7	3	2.8	2	1.9	106	100.0	1.6509
9.Madde	50	47.2	46	43.4	9	8.5	-	-	1	0.9	106	100.0	1.6415
10.Madde	56	52.8	39	36.8	8	7.5	2	1.9	1	0.9	106	100.0	1.6132
11.Madde	50	47.2	43	40.6	8	7.5	5	4.7	-	-	106	100.0	1.6981
12.Madde	38	35.8	41	38.7	16	15.1	6	5.7	5	4.7	106	100.0	2.0472
13.Madde	35	33.0	43	40.6	22	20.8	4	3.8	2	1.9	106	100.0	2.0094
14.Madde	32	30.2	55	51.9	15	14.2	2	1.9	2	1.9	106	100.0	1.9340
24.Madde	31	29.2	51	48.1	16	15.1	6	5.7	2	1.9	106	100.0	2.0283
25.Madde	40	37.7	46	43.4	12	11.3	6	5.7	2	1.9	106	100.0	1.9057
26.Madde	37	34.9	45	42.5	15	14.2	7	6.6	2	1.9	106	100.0	1.9811

Tablo 3'te "Öğretmenlerin A.B.E.P'nin olumlu yönleri" ile ilgili görüşleri incelendiğinde; öğretmen görüşlerinin genellikle "Kesinlikle Katılıyorum" ve "Katılıyorum" düzeylerinde olduğu gözlenmektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin A.B.E.P'nin olumlu yönleri ile ilgili ifadeler içerisinde en yüksek düzeyde olumlu görüş bildirdikleri ifadeler projelerin öğretmenlere getireceği katkılarla ilgilidir. Bunlar; "Avrupa Birliği Eğitim Projeleri öğretmenlerin yabancı ülkelerin eğitim programlarını yerinde görme fırsatı tanır" (%52.8), "Avrupa Birliği Eğitim Projeleri öğretmenlerin farklı kültürleri tanımalarını sağlar" (%50.9), "Avrupa Birliği Eğitim Projeleri öğretmenlerin farklı eğitim yöntemlerini tanımalarını sağlar" (%47.2) ve "Avrupa Birliği Eğitim Projeleri öğretmenlere okulun ve çevrenin sorunlarını yerinde inceleme ve fark etme imkânı tanır" (%47.2) ifadeleridir.

Bu boyutta araştırmaya katılan öğretmenlerin yüksek düzeyde kararsızlık yaşadıkları ifadeler ise "Avrupa Birliği Eğitim Projeleri yapılan kurumlarda teorik ve pratik uygulama yapan bireyler yetişir" (%20.8) ve "Avrupa Birliği Eğitim Projeleri öğretmenlerin dil gelişimine olumlu etki eder" (%19.8) ifadeleri olmuştur.

Yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelerde öğretmenlere bu alt probleme ilişkin "Sizce Avrupa Birliği eğitim projelerinin öğretmen, öğrenci ve kurumsal açıdan olumlu yönleri nelerdir?" sorusu sorulmuştur. Görüşme yapılan öğretmenlerin A.B.E.P'nin olumlu yönlerine ilişkin ifadeleri şu şekildedir:

"Olumlu yönleri mutlaka var. Bence en önemlisi öğrencilerin bakış açısı değişiyor. Başka bir kültüre yakınlaşıyorlar. Dünyaya bakış açıları değişiyor. Çünkü ilköğretim öğrencileri kitap okumaktan bi haber oldukları için farklı bir yere gidince başka bir dünya olduğunu görüyorlar. Bence en önemlisi bu. Bunun dışında tabii ki öğretmenlerin kendisini geliştirmesi için bir neden oluyor bu. Öğretmen ister istemez bir proje hazırlayınca kendini geliştirmek zorunda. Dilini olsun... Bir proje hakkında bilgi sahibi olmak için neler yapılmış? Neler yapılması gerekir? Bunları araştırmak zorunda. Ayrıca bunların dışında Türkler hakkında çok kötü bir önyargı var dünyada. Bunu kırmak için bence çok önemli." (A kodlu öğretmen)

"Olumlu yönleri muhakkak bir proje hazırlama sürecinde farklı bir deneyim kazanılmış oluyor." (B kodlu öğretmen)

"Proje hazırlamış olsaydım bu soruya daha net cevap verebilirdim. Ancak her açıdan olumlu buluyorum. Her açıdan bir alış-veriştir. Bir kültür alışveriştir. Okul gelişir. Kurumun ufku açılır. Kendini yenilemesi, gelişen çağa ayak uydurması, projeye hareket etmesi." (C kodlu öğretmen)

"Mutlaka ki olumlu yönleri vardır. Öncelikli olarak kültürel anlamda hem öğrenci hem öğretmen, kurum kültürlerini geliştirme, kendilerini dışarıya açabilmeleri adına, dışarıyı görmeleri, eğitim sistemlerini tanımaları açısından mutlaka olumlu olacaktır diye düşünüyorum ." (D kodlu öğretmen)

4.3. Üçüncü Alt Probleme Ait Bulgular (Findings Concerning The Third Sub-problem)

Tablo-4 "Öğretmen görüşlerine göre Avrupa Birliği Eğitim Projelerinin olumsuz yönleri var mıdır?" alt problemine ilişkin ifadelerle öğretmenler tarafından verilen yanıtların yüzde ve frekanslarını içermektedir.

Tablo 4. Öğretmen görüşlerine göre avrupa birliği eğitim projelerinin olumsuz yönleri var mıdır?
(Table 4. Do the teachers believe that the EUEP have negative aspects?)

Anket Maddeleri	Yanıt Seçenekleri												\bar{X}
	Kesinlikle Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Kesinlikle Katılmıyorum		Toplam		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
16.Madde	4	3.8	7	6.6	28	26.4	36	34.0	31	29.2	106	100.0	3.7830
18.Madde	10	9.4	34	32.1	21	19.8	20	18.9	21	19.8	106	100.0	3.0755
23.Madde	6	5.7	9	8.5	11	10.4	40	37.7	38	35.8	106	100.0	3.9151

Tablo 4'te "Öğretmenlerin A.B.E.P'nin olumsuz yönleri" ile ilgili görüşleri incelendiğinde; görüşlerinin genellikle "Kesinlikle Katılmıyorum" ve "Katılmıyorum" düzeylerinde olduğu gözlenmektedir.

Bu boyutta araştırmaya katılan öğretmenlerin en yüksek düzeyde "Kesinlikle Katılmıyorum" yönünde görüş bildirdikleri ifade "Avrupa Birliği Eğitim Projelerinin eğitime bir katkısı yoktur" (35.8) ifadesi olmuştur.

Bu boyutta araştırmaya katılan öğretmenlerin en yüksek düzeyde kararsız kaldıkları ifade ise "Avrupa Birliği Eğitim Projeleri öğretmenler arasındaki ilişkileri rekabet ortamı yaratacağı için olumsuz etkiler" (%26.4) ifadesi olmuştur.

Yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelerde öğretmenlere bu alt probleme ilişkin "Sizce Avrupa Birliği eğitim projelerinin öğretmen, öğrenci ve kurumsal açıdan olumsuz yönleri nelerdir?" sorusu sorulmuştur. Görüşme yapılan öğretmenlerin A.B.E.P'nin olumsuz yönlerine ilişkin ifadeleri şu şekildedir:

"Sanmıyorum. Hiç düşünmedim ama olumsuz olacağını düşünmüyorum. Sadece çok fazla emek gerektiriyor. Çok fazla zaman gerektiriyor. Bunu olumsuz olarak değerlendirebiliriz ama o da emek." (A kodlu öğretmen)

"Olumsuz yönleri bana göre tüm herkes fikirleri paylaşma imkânı buluyor. Aynı zamanda fikir hırsızlığına da yol açabileceğini düşünüyorum. Çünkü herkesin değişik konularda fikirleri var. Bana kalırsa bunlar seçilebilir çok ciddi fikirler olabileceğini düşünüyorum. Ülkeleri kurtarabilecek, devletleri kurtarabilecek fikirler olabileceğini düşünüyorum bunların arasında. Bunları sanayi alanında ticarete kullanılabileceklerini düşünüyorum böyle bir olumsuz yönü olabilir." (B kodlu öğretmen)

C. D ve E kodlu öğretmenler A.B.E.P'nin olumsuz yönünün olmayacağını belirtmişlerdir.

4.4. Dördüncü Alt Problemlere Ait Bulgular Ve Yorum (Findings Concerning The Fourth Sub-problem)

Tablo 5 "Öğretmenlerin Avrupa Birliği Eğitim Projeleri konusundaki eksikleri nelerdir?" alt problemine ilişkin ifadelerle öğretmenler tarafından verilen yanıtların yüzde ve frekanslarını içermektedir.

Tablo 5. Öğretmenlerin Avrupa Birliği Eğitim Projeleri konusundaki eksikleri nelerdir?
(Table 5. What are the needs of the teachers about the EUEP?)

Anket Maddeleri	Yanıt Seçenekleri												\bar{X}
	Kesinlikle Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Kesinlikle Katılmıyorum		Toplam		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
15.Madde	4	3.8	7	6.6	28	26.4	36	34.0	31	29.2	106	100.0	3.1226
17.Madde	10	9.4	34	32.1	21	19.8	20	18.9	21	19.8	106	100.0	2.6038
19.Madde	6	5.7	9	8.5	11	10.4	40	37.7	38	35.8	106	100.0	2.1792
20.Madde	56	52.8	39	36.8	8	7.5	2	1.9	1	0.9	106	100.0	2.1604
21.Madde	50	47.2	43	40.6	8	7.5	5	4.7	-	-	106	100.0	2.6415
22.Madde	38	35.8	41	38.7	16	15.1	6	5.7	5	4.7	106	100.0	2.5943

Tablo 5'te "Öğretmenlerin Avrupa Birliği Eğitim Projeleri konusundaki eksikleri" ile ilgili görüşleri incelendiğinde; öğretmen görüşlerinin farklı dağılımlar gösterdiği gözlenmektedir.

Araştırmanın bu boyutunda en yüksek düzeyde "Kesinlikle Katılıyorum" yanıtı "Kurumlarda yönlendirici olmadığı için Avrupa Birliği Eğitim Projeleri hazırlanamamaktadır" (%52.8), "Avrupa Birliği Eğitim Projesi hazırlayan grupta yer alan öğretmenlerin görev dağılımları dengesizdir" (%47.2) ve "Avrupa Birliği Eğitim Projesi hazırlayan grupta yer alan öğretmenlerin hepsi aynı amacı gütmektedir" (%35.8) ifadelerine verilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin yüksek düzeyde kararsız kaldıkları ifadelerden biri "Zaman yetersizliği nedeniyle Avrupa Birliği Eğitim Projesi hazırlanması zordur" (26.4) olmuştur. Bu ifade aynı zamanda "Katılmıyorum" (%34.0) ve "Kesinlikle Katılmıyorum" (%29.2) yönünde yüksek düzeyde görüş bildirilen ifade olmuştur.

Bu boyutta dikkat çeken önemli sonuçlardan birisi de "Avrupa Birliği Eğitim Projesi hazırlama sürecinde öğretmenlere yönelik beklentiler çok fazladır" ifadesine verilen yanıtlardır. Bu ifade için araştırmaya katılan öğretmenlerin %32.1'i "Katılıyorum", %19.8'i "Kararsızım", %18.9'u "Katılmıyorum" ve %19.8'i "Kesinlikle Katılmıyorum" yönünde görüş bildirmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin en yüksek düzeyde katılmadıkları ifade ise "Avrupa Birliği Eğitim Projesi hazırlama sürecinde dil problemi yaşanması projede görev alanları olumsuz etkilemektedir" (%37.7) ifadesidir. Bu veriler öğretmenlerin AB projeleri konusunda eksiklikleri olduğunun bir göstergesidir. Bu sorunların bir kısmı öğretmenlerden bir kısmı yöneticilerden kaynaklanmaktadır. Kurumlarda yönlendirici olmaması, öğretmenlerin görevlerinin dengesiz dağılımı, beklenti düzeylerinin yüksek olması yönetsel bir eksikliklerdir. Öğretmenlerin aynı amacı gütmemesi, dil problemi ve zaman yetersizliği eksiklikleri de öğretmenlere yöneliktir.

Yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelerde öğretmenlere bu alt probleme ilişkin soru sorulmamıştır. Ancak diğer görüşme sorularına cevap verirken iki öğretmenin bu konuda yaptıkları açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

"Öğretmenler ne yapacaklarını bilmiyorlar. Nasıl konu bulunur? Nasıl proje hazırlanır?" (C kodlu öğretmen)

"Öğretmenlerde bu tip işler ya angarya ya da yurt dışına çıkabilmek için bir araç olarak görülür. Daha önce çalıştığım bir okulda bu konuda çalışan arkadaşlarımla son basamak diye adlandırabileceğimiz yurtdışına çıkış basamağında gidemediğini, genelde bu konuyla pek alakası olmayan idarecilerin daha çok makamlarını kullanarak herhangi bir alakaları olmadığı halde yurtdışına gittiğine şahit oldum." (D kodlu öğretmen)

4.5. Beşinci Alt Problemlere Ait Bulgular (Findings Concerning The Fifth Sub-problem)

Tablo 6 "Öğretmenlerin Avrupa Birliği Eğitim Projeleri konusundaki eksikleri gidermek için çözüm önerileri nelerdir?" alt problemlerine ilişkin ifadelerle öğretmenler tarafından verilen yanıtların yüzde ve frekanslarını içermektedir.

Tablo 6. Öğretmenlerin Avrupa Birliği Eğitim Projeleri konusundaki eksikleri gidermek için çözüm önerileri nelerdir?
(Table 6. What are the teachers' suggestions on solving their problems related to the EUEP?)

Anket Maddeleri	Yanıt Seçenekleri												\bar{X}
	Kesinlikle Katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Kesinlikle Katılmıyorum		Toplam		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
27.Madde	35	33.0	43	40.6	22	20.8	4	3.8	2	1.9	106	100.0	1.4528
28.Madde	32	30.2	55	51.9	15	14.2	2	1.9	2	1.9	106	100.0	1.4906
29.Madde	31	29.2	51	48.1	16	15.1	6	5.7	2	1.9	106	100.0	1.6698
30.Madde	40	37.7	46	43.4	12	11.3	6	5.7	2	1.9	106	100.0	1.4906
31.Madde	37	34.9	45	42.5	15	14.2	7	6.6	2	1.9	106	100.0	1.5377
32.Madde	66	62.3	33	31.1	4	3.8	3	2.8	-	-	106	100.0	1.4717
33.Madde	70	66	32	30.2	2	1.9	2	1.9	-	-	106	100.0	1.3962

Tablo 6'da "Öğretmenlerin Avrupa Birliği Eğitim Projeleri konusundaki eksikleri gidermek için çözüm önerileri" ile ilgili görüşleri incelendiğinde; görüşlerinin genellikle "Kesinlikle Katılmıyorum" ve "Katılmıyorum" düzeylerinde olduğu gözlenmektedir.

Bu boyutta araştırmaya katılan öğretmenlerin en yüksek düzeyde "Kesinlikle Katılmıyorum" yönünde görüş bildirdikleri ifadeler "Yöneticilerin Avrupa Birliği Eğitim Projesi yapacak öğretmenleri desteklemeleri gerekir" (%66), "Yöneticilerin Avrupa Birliği Eğitim Projeleri hakkında bilgilendirilmeleri gerekir" (62.3) ve "Avrupa Birliği Eğitim Projeleri hakkındaki tanıtım seminerleri ve toplantıları artırılmalıdır" ifadeleri olmuştur.

Bu boyutta araştırmaya katılan öğretmenlerin en yüksek düzeyde kararsız kaldıkları ifade ise "Avrupa Birliği Eğitim Projeleri üretilebilmesi için öğretmenlere hizmet içi eğitim verilmelidir" (%20.8) ifadesi olmuştur.

Yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelerde öğretmenlere bu alt probleme ilişkin "Avrupa Birliği eğitim projelerinin daha faydalı olması için neler yapılabileceği konusunda önerileriniz nelerdir" sorusu sorulmuştur. Görüşme yapılan öğretmenlerin A.B.E.P'nin daha faydalı olabilmesi için getirdikleri çözüm önerilerine ilişkin ifadeleri şu şekildedir:

"İlk önce öğretmenlerin önyargısının kırılması lazım. Faydalı olabilmesi için bu gerekiyor. Çünkü öğretmenler bunda yer almaktan çekiniyorlar. Yani bu artık cesaret midir? Yoksa cesaretsizlik midir? Yoksa çalışmaktan kaçmak mıdır? Bilmiyorum. Ama ilk önce öğretmenlerin ön yargısı kırılmalı, ancak bu şekilde. Belli bir yaşın üzerindeki öğretmenlerden hiçbir şey beklenmemeli. Genç öğretmenler okuldan başlayarak yani üniversitedeyken bunun eğitimini almalı." (A kodlu öğretmen)

"Daha faydalı hale getirilmesi için öğretmenlerin daha çok bilgilendirilmesi ve teşvik edilmesi gerekiyor. Çünkü insanlar fikirlerini bir proje olarak düşünüyorlar. Benim bir projem var diyorlar. Oysa o sadece bir fikir. O fikirleri proje aşamasına dökmek o proje basamaklarında neler olabileceğini yazmak çizmek demektir. Bu yüzden öğretmenlere daha fazla bilgi verilmesi gerektiğine inanıyorum." (B kodlu öğretmen)

"Çok daha fazla seminer düzenlenmeli. Eğitim olmalı. Mesleki çalışmalar sırasında projelere yönelik eğitim verilmeli. Öğretmenler ne yapacaklarını bilmiyorlar." (C kodlu öğretmen)

"Yaygınlaştırılması lazım. Öncelikli olarak kurum kültürüne yerleştirmek lazım. Okulda bunu bir eğitim politikası haline getirmek lazım. Bunun hizmet için eğitim olarak verilmesi gerektiğini düşünüyorum. Bunun için gönüllülük esas alınmamalı bence. Herkese verilmeli. Bu sürece herkes dâhil edilmeli. Daha sonra çalışmak isteyenlerle çalışılmalı. "

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER (DISCUSSION, CONCLUSION AND RECOMMENDATIONS)

AB, 2010 yılına dek Bilgi Toplumu olma hedefini açıkça ortaya koymuştur. Birlik için üye ülkelerin sahip oldukları teknoloji, bilim ve eğitimde ulaşılan noktalar son derece önemlidir. Özellikle eğitim ve kültürel iletişim toplum bütünlüğünün oluşturulmasında ve ekonomik büyümenin sağlanmasında kilit role sahip unsurlar olarak görülmektedir. Üye ülkelerin sahip oldukları kültürel çeşitlilik ve ülkeler arasındaki kültürel etkileşim sahiplenilmesi gereken önemli bir zenginlik olarak ele alınmaktadır. Hedeflenen bu kültürel etkileşimi sağlayacak en önemli etken ise eğitim politikaları ve programlardır.

Bu bağlamda Avrupa Birliği Eğitim Programlarının hedefleri iyi eğitilmiş, ortak kültüre sahip bireyler yetiştirmek, ülkeler arasında öğrenci ve öğretmen hareketliliğini sağlayarak Avrupa vatandaşı olma bilincini yaratarak birliğe üye ülkelerde ortak bir gelecek yakalayabilmektir. Ayrıca oluşturulan programlarla Hayat Boyu Öğrenme düşüncesi de desteklenmekte ve bilginin gittikçe artan bir büyümeyle dünyanın en önemli gücü olacağının vurgulanmaktadır. Bu noktada öğretmenler kilit rol oynamaktadır. Onların rehberliği ve üretkenliği birliğin paylaşımlarını daha niteliksel hale getirecektir.

İlköğretim Okullarında çalışan öğretmenlerin A.B.E.P'ne yönelik görüşlerinin incelendiği bu araştırma aşağıdaki sonuçları ortaya çıkarmaktadır.

Öğretmenler A.B.E.P hakkında bilgi sahibidirler. Ancak bilgilerini resmi kurumlarca sağlanan seminer ve hizmet için eğitimlerle edinen öğretmen sayısı oldukça azdır. Bu sonuç, Top (2006) "Avrupa Birliği Eğitim Programlarına İlişkin Öğretmen ve Yönetici

Görüşleri" ve Türkoğlu ve Türkoğlu (2006) "Comenius 1 Okul Ortaklıkları Projelerine Başvuruda Bulunan Yönetici ve Koordinatör Öğretmenlerin Görüşleri"ne ilişkin yaptıkları araştırmalarda elde edilen sonuçları desteklemektedir. Bu sonuç öğretmenlerin bu konuda yeterli eğitim almadıklarının bir göstergesidir. Aynı zamanda bu çalışmalar öğretmenlerin bilgilerini daha çok internetten ve diğer kaynaklardan edindiklerini göstermektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenler, A.B.E.P'nin kendilerine dil gelişimi gibi kişisel ve ortaklık kurulan ülkelerin eğitim programlarını ve eğitim sistemlerini tanıma gibi mesleki katkılar sağlayacağını farkındadırlar. Bu sonuç, Top (2006) ve Bahadır'ın (2007) araştırmalarında elde edilen sonuçları desteklemektedir. Bu sonuçlar öğretmenlerin A.B.E.P'ni yalnızca yapılması gereken bir iş olarak değil aynı zamanda kişisel gelişimleri için yararlı çalışmalar olarak da algıladıklarını ve eğitimde yenilikçi yaklaşımları öğrenme isteği içerisinde olduklarını göstermektedir.

Ayrıca Avrupa Birliği'nin asıl hedefleri arasında yer alan kültürler arası paylaşım araştırmaya katılan öğretmenler tarafından da olumlu bir yön olarak görülmektedir. Bu durum, Bahadır (2007) ve Haspolat ve Özkılıç (2007)'in araştırmalarının sonuçlarını desteklemektedir. Bu sonuçlar öğretmenlerin Avrupa kültürünü tanımaya açık oldukları ve AB kültürel yapısı hakkında tanıma ve eğitime ihtiyaç duyduklarını göstermektedir.

Araştırmada elde edilen sonuçlardan birisi eksikliklerle ilgili olarak yabancı dil öğrenme konusundadır. Bu sonuç öğretmenlerin proje hazırlama sürecinde dil problemi yaşanmasını bir engel olarak görmediklerini ancak yabancı dil bilgilerini de oldukça yetersiz gördüklerini ve yabancı dil eğitimine ihtiyaç duyduklarını göstermektedir.

Öğretmenler proje hazırlama sürecinde görev dağılımlarının dengesiz olduğunu düşünmektedirler. Bu sonuç öğretmenlerin birlikte ve etkili bir şekilde grupla çalışma becerilerinde ve sorumluluk alma sürecinde sorun yaşadıklarının bir göstergesi olabilir.

Öğretmenler, kurumlarda yönlendirici olmamasını proje hazırlama sürecinde bir eksiklik olarak görmektedir. Bu sonuç, öğretmenlerin projeye başvuru ve proje hazırlama süreçlerinde kurumlarından yönlendirme ve destek beklediklerini, bu süreçler hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıklarını ve düzenlenen kurs ve seminerlerin yeterli olmadığını göstermektedir. Bahadır (2007) ve Haspolat ve Özkılıç (2007) da araştırmalarında benzer sonuçlar elde etmişlerdir.

Araştırmanın sonucunda aşağıdaki öneriler getirilebilir:

Avrupa Birliği ile tam üyelik sürecinde olunan bu dönemde Avrupa Birliği üye ülkeleri ile eğitim alanında yapılacak ortaklıklar karşılıklı olarak kültürler arası paylaşımın sağlanması ve Avrupa vatandaşlığı kavramının anlaşılması adına önemli adımlardır. Bu programlar aynı zamanda Türkiye'nin eğitim alanında ekonomik ve teknolojik eksikliklerinin de fark edilebilmesi için de önemlidir.

- A.B için kültür kavramının ne kadar önemli olduğu dikkate alınarak öncelikle kendi kültürümüz hakkında bilgi sahibi olmanın değeri bütün yetkililer, uzmanlar ve eğitimciler tarafından anlaşılmalıdır.
- Öğretmenlere hem Ulusal Ajans yetkilileri tarafından hem de Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı uzman ve yetkililer tarafından A.B.E.P hakkında seminer ve hizmet içi kurslar düzenlenmelidir.
- Bilgi üreten kurumlar olan üniversiteler ile Ulusal Ajans ve Milli Eğitim arasında koordineli bir çalışma sağlanmalıdır. Projeler akademik anlamda desteklenmeli ve proje ekipleri

- yaratıcı ve farklı bakış açılarına sahip projelerin üretilebilmesi için uzmanlarca desteklenmelidir.
- Üniversitelerin Eğitim Fakültelerine Avrupa Birliği Eğitim Programları ve Eğitim Projeleri içerikli seçmeli dersler konulmalıdır.
 - Öğretmenlere yabancı dil seviyelerini geliştirebilecekleri kurslar düzenlenmeli, fırsatlar tanınmalıdır.
 - Proje hazırlayan öğretmenler için yeterli teknolojik destek sağlanmalıdır.
 - Özellikle okul yöneticileri bu konuda Milli Eğitim Müdürlüklerince yürütülecek kurs ve seminerlerle yetiştirilmeli ve bilgilendirilmelidir.
 - Eğitim Projesi hazırlamakla yükümlü gruplarda bulunan öğretmenlerin görev dağılımları eşit olmalı, öğretmenler yalnızca yabancı bir ülke görme isteğiyle bu projelerde yer almamalıdır.

KAYNAKÇA (REFERENCES)

1. Akbaba, S., (2007). Role Of Education And Cultural Policies In The Social Construction Of The European Union. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi Avrupa Birliği Enstitüsü
2. Aktan, C., (2002). <http://www.canaktan.org/ekonomi/avrupa-birligi/anasayfa-ab.htm> (16.08.2008).
3. Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu Resmi Sitesi (2007) <http://www.avrupa.info.tr/BiriBakistaiAB/Tarihce.html> Erişim tarihi: 16.07.2008.
4. Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı <http://www.ua.gov.tr/> Erişim tarihi: 08.09.2008.
5. Avrupa Parlamentosu Ve Konsey'in 15 Kasım 2006 tarihli. "Hayat Boyu Öğrenme Alanında Bir Faaliyet Programı" tesis eden 1720/2006/EC sayılı kararı.
6. Atabay, S., (2006). Avrupa Birliğinde Eğitim ve Türkiye. Eğitime Bakış Dergisi,2, (7) ss:25-27.
7. Baç, M.M., (2003). Avrupa Birliğinin Tarihsel Gelişimi. Günce Dergisi,25 ss:4-5.
8. Bahadır, H., (2007). Comenius Projelerinden Faydalanma Konusunda Okul Yöneticileri ve Öğretmenlerin Görüşleri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kırıkkale: Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
9. Brine, J., (1995). Educational and Vocational Policy And Construction of The European Union. International Studies In Sociology Of Education, 5, (2) ss:145-162.
10. Duman, T., (2001). Avrupa Birliği Eğitim Programları "Sokrates Programı". Milli Eğitim Dergisi, 149. (16.07.2008).
11. Dura, C., ve Atik. H., (2000). Avrupa Birliği, Gümrük Birliği ve Türkiye. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
12. European Commission Education And Training. Comenius: Europe in the Classroom. http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc84_en.htm (20.12.2008).
13. Haspolat, E.. ve Özkılıç, R.. (2007). Comenius Okul Ortaklıklığı Proje Koordinatörlerinin Proje Süreçleri Konusundaki Görüşleri. Eurasian Journal of Education Research, 7, (27) ss:163-177
14. Gedikoğlu, T., (2005). Avrupa Birliği Sürecinde Türk Eğitim Sistemi: Sorunlar ve Çözüm Önerileri. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,1, (1) ss:66-80.

15. Güler, A., (2003). Dünya İle Bütünleşmede Evrensel Kimlik Sorunu. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 3, (5) ss:1-7.
16. Kabatepe, E., (2003). Avrupa Birliği-Kültürler Kaynaşması. Bilim ve Aklın Aydınlanışında Eğitim Dergisi, 3, (35)
<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/sayi35/kabatepe.htm>
(16.07.2008).
17. Kamens, D., (1988). Education and Democracy: A Comparative Institutional Analysis. Sociology of Education, 61, (2) ss:114-127.
18. Karasar, N., (1995). Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar. İlkeler. Teknikler. Ankara: 3A Araştırma Eğitim Danışmanlık Ltd.
19. Lisbon Strategy. 23-24 March 2000. europa.eu/scadplus/glossary/lisbon_strategy_en.htm (20.12.2008).
20. Maya, Ç.İ., (2006). AB Sürecinde Türkiye ile AB ülkeleri Eğitim İstatistiklerinin Karşılaştırması. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 4, (4) ss:375-394.
21. Meydan, S.B., (2003). Avrupa Birliği. Bilim ve Aklın Aydınlanışında Eğitim Dergisi, 3, (35) ss:1-3.
22. Meyer, J.W., (1977). The Effects of Education as an Institution. The American Journal of Sociology, 83, ss:55-77.
23. Özdemir., M., ve Akbaş, O., (2002). Avrupa Birliği Tarafından Eğitim Alanında Uygulanan Projeler ve Türkiye'nin Katılımı. Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, 6, (3) ss:65-84.
24. Reed-Danahay, D., (2003). Europeanization and French Primary Education: Local Implications of Supranational Policies. İçinde Local Meanings. Global Schooling Anthropology and World Culture Theory. Kathryn Anderson Lewitt (Edt.). New York: Palgrave Macmillon.
25. Sakınç, S., (2006). Avrupa Birliği Dersleri Ekonomi- Politika- Teknoloji içinde Avrupa Birliği Yüksek Öğretim Programları ve Üniversitelerin Sorumluluğu. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
26. Sarp. A., (2004). Avrupa Birliği Kültür Politikaları.
27. <http://www.eurozine.com/articles/2004-04-09-sarp-tr.html>.
(16.07.2008)
28. The Treaties Establishing The European Communities. <http://eur-lex.europa.eu/en/treaties/index.htm> Erişim tarihi: 20.12.2008.
29. Top, V., (2006). Avrupa Birliği Eğitim Programlarına İlişkin Öğretmen ve Yönetici Görüşleri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Elazığ: Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
30. Türkoğlu, Ş., ve Türkoğlu, R., (2006). Comenius 1 Okul Ortaklıkları Projelerine Başvuruda Bulunan Yönetici ve Koordinatör Öğretmenlerin Görüşleri. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 7, (12) ss:125-154.

EK-I

ANKET MADDELERİ

1. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projeleri hakkında bilgim var.
2. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projeleri hakkındaki bilgilerimi Milli Eğitim aracılığı ile öğrendim.
3. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projeleri hakkındaki bilgilerimi internette öğrendim.
4. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projeleri hakkındaki bilgilerimi arkadaşlarımdan öğrendim
5. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projeleri hakkındaki bilgilerimi görsel ve yazılı medyadan edindim.
6. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projeleri'ne yönelik bir seminer ve kursa katılmadım.
7. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projeleri öğretmenlerin dil gelişimine olumlu etki eder.
8. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projeleri öğretmenlerin farklı kültürleri tanımalarını sağlar.
9. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projeleri öğretmenlerin farklı eğitim yöntemlerini tanımalarını sağlar.
10. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projeleri öğretmenlerin yabancı ülkelerin eğitim programlarını yerinde görme fırsatı tanır.
11. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projeleri öğretmenlere okulun ve çevrenin sorunlarını yerinde inceleme ve fark etme imkânı tanır.
12. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projeleri Türkiye'de eğitime ayrılan bütçenin artırılmasını sağlar.
13. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projeleri yapılan kurumlarda teorik ve pratik uygulama yapan bireyler yetişir.
14. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projeleri yapılan kurumlar ülke içindeki ve dışındaki eğitim faaliyetlerinden haberdar olurlar.
15. **Madde:** Zaman yetersizliği nedeniyle Avrupa Birliği Eğitim Projesi hazırlanması zordur.
16. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projeleri öğretmenler arasındaki ilişkileri rekabet ortamı yaratacağı için olumsuz etkiler.
17. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projesi hazırlama sürecinde öğretmenlere yönelik beklentiler çok fazladır.
18. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projeleri özellikle belli branşlarda öğretmenlere hitap etmektedir.
19. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projesi hazırlama sürecinde dil problemi yaşanması projede görev alanları olumsuz etkilemektedir.
20. **Madde:** Kurumlarda yönlendirici olmadığı için Avrupa Birliği Eğitim Projeleri hazırlanamamaktadır.
21. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projesi hazırlayan grupta yer alan öğretmenlerin görev dağılımları dengesizdir.
22. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projesi hazırlayan grupta yer alan öğretmenlerin hepsi aynı amacı gütmemektedir.
23. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projelerinin eğitime bir katkısı yoktur.
24. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projeleri eğitimin kalitesini yükseltmek için gereklidir.
25. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projeleri ile gerçekleşen kültürlerarası paylaşım artar.
26. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projeleri araştırma ve sorgulamayı desteklediği için gereklidir.
27. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projeleri üretilebilmesi için öğretmenlere hizmet içi eğitim verilmelidir.
28. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projeleri üretilebilmesi için yeterli teknolojik donanım sağlanmalıdır.

29. **Madde:** Paylaşım yapılacak okulun bulunması konusunda yardım edilmelidir.
30. **Madde:** Avrupa Birliği Eğitim Projeleri hakkındaki tanıtım seminerleri ve toplantıları artırılmalıdır.
31. **Madde:** Öğretmenlere yabancı dil eğitimi verilmelidir.
32. **Madde:** Yöneticilerin Avrupa Birliği Eğitim Projeleri hakkında bilgilendirilmeleri gerekir.
33. **Madde:** Yöneticilerin Avrupa Birliği Eğitim Projesi yapacak öğretmenleri desteklemeleri gerekir.